

نتایج بررسی امکان کشت چغندر قند در منطقه ایزه

جواد گوهری، حمید شریفی، محمدرضا اورازی زاده عضو هیئت علمی و کارشناسان سازمان تحقیقات کشاورزی

چکیده:

این تحقیق در قالب طرح کرت‌های خرد شده با سه تاریخ کاشت در کرت اصلی و سه رقم بذر در کرت فرعی از سال ۱۳۶۸ لغایت ۱۳۷۰ جهت تعیین امکان کشت چغندر قند در منطقه ایزه و مناسبترین زمان کاشت آن انجام گرفته است. در کشت پاشیزه اولین کاشت (اواخر مهر) با ۴۷/۹ تن در هکتار محصول بیشترین عملکرد و کشت آخر (آخر آبان ماه) با ۲۷/۵ تن عملکرد بدترین تیمار بوده است. رقم تربیل Tribel با ۴۶/۶ تن در هکتار در گروه A و رقم BR1، IC با تولید ۳۶ و ۲۷ تن در هکتار در گروه B قرار گرفته‌اند. بین ارقام و تاریخ کاشت اثر متقابل مشاهده شده و تولید قند خالص رقم تربیل در کاشت اول ۶/۷۴ تن در هکتار و BR1 در کاشت سوم ۳/۴۶ تن در هکتار بوده است. در کشت بهاره که از نیمه دوم اسفند تا اواخر فروردین صورت گرفته است از نظر محصول ریشه، درصد قند و محصول قند بین زمان کاشت و ارقام و اثر متقابل آنها فرق معنی‌داری وجود داشته است. کشت اول ۵۴/۰۵ و کشت سوم ۴۰/۳۷ تن در هکتار، رقم تربیل ۵۱/۷۳ و رقم IC1 معادل ۴۵/۰۳ تن در هکتار عملکرد داشته‌اند. از نظر میزان عملکرد قند سفید کشت اول بهترین زمان کاشت، رقم تربیل بهترین رقم و ترکیب آنها با تولید ۶/۲۶ تن در هکتار در اولین گروه قرار گرفته‌اند. در مقایسه دو ساله کشت بهاره و پاشیزه متوسط کل عملکرد قند سفید در کشت پاشیزه ۴/۹۲ و در کشت بهاره ۵/۰۷ تن در هکتار بوده است ولی در مجموع در صورتی که کمبود آب در تابستان جدی نباشد کشت بهاره و در غیر این صورت کشت پاشیزه توصیه می‌شود تا بتوان از باران استفاده کرد و در مصرف آب صرفه جویی نمود.

مقدمه:

شهرستان ایزه در شرق استان خوزستان قرار دارد. مساحت اراضی مزروعی آن حدود یک صد هزار هکتار است. به دلیل محدودیت منابع آب سطحی به ویژه توزیع نامناسب زمانی آن و عدم استفاده از آب زیر زمینی و نیز آشنا نبودن کشاورزان منطقه با زراعت قاریاب، کشت و زرع به صورت دیم صورت می‌گیرد (۱).

میزان بارندگی متوسط سالانه منطقه حدود ۵۰۰ میلی متر بوده و توزیع زمانی آن طوری است که تکافوی نیاز آبی زراعت غلات دیم را می‌نماید (۲).